

/// MIRIAM CRIVILLÉS és periodista

Fundació ASPRONIS

50 anys al servei de les persones

En Jordi, blanenc i culer fins al moll de l'os, sabia comptar de 0 a 100 i a la inversa sense equivocar-se. Era molt llest de petit, deia el seu pare, calia que anés a escola com la resta de nens. L'Esperança va donar nom a l'escola i avui, jubilada, és una lletraferida que devora llibres gruixuts de lletra menuda. La Maite o en Cesc havien de fer la seva vida, com els seus germans, des d'anar a l'escola bressol a aconseguir feina. L'Ivan va quedar orfe molt jove, però res li ha impedit viure sol, treballar, tenir parella, fer esport o acomplir el seu somni de viatjar a l'estranger.

El futur s'obre com un abisme d'il·lusió i incertesa per a tots els pares des que els fills arriben al món. Ara fa 50 anys, algunes famílies blanenques patien per una preocupació afegida: els seus fills tenien discapacitat intel·lectual i cap servei ni atenció de referència. El que hi havia en aquella època era, en molts casos, vergonya dins les cases i rebuig

arreu per a aquestes persones. Però per als pares d'en Jordi Zola i alguns d'altres, la vergonya ni res semblant no eren una opció. La història d'ASPRONIS és la d'un munt de persones, el relat de les seves vides. Però, sobretot, és la trajectòria d'un col·lectiu que en 50 anys ha esdevingut com a tal, que ha defugit la reclusió i reclama en la quotidianitat el seu dret a ser ciutadania amb els suports que calgui.

L'entitat va començar a gestar-se la tardor de 1967, quan Conxita Requeña, una treballadora social barcelonina acabada de llicenciar, arriba a Blanes per motius que res no hi tenen a veure. Un directiu francès de la SAFA, l'empresa arrelada al municipi amb més de 2.000 treballadors aleshores, li encarrega un estudi sobre les condicions de vida i les necessitats de la plantilla de la fàbrica. El directiu havia quedat esferit en visitar un treballador accidentat a la caseta de vinya on malvivía amb la

família en condicions infrahumanes. Requeña va veure clar que, a diferència de Barcelona, a Blanes tot estava per fer i que l'estudi seria més útil sobre tota la població blanenca que no pas sobre la SAFA. Amb la conformitat de l'alcalde i els mossens de Santa Maria i Els Pins, Requeña va començar a participar en la vida social del poble. Els pares ja buscaven recursos aleshores. Comptaven amb el suport de blanencs compromesos com el matrimoni Ferrer Bernat i d'altres persones que desinteressadament col·laboraven en tot el que calia per detectar –en el sentit literal de la paraula, ja que en la majoria dels casos no sortien mai de casa– persones amb discapacitat als pobles propers: cotxes, taxis, trobades... En una reunió de Càritas, Joaquim Torra, enginyer de la SAFA, es va fer ressò d'una notícia que li havia arribat: l'Estat es feia càrrec de les despeses de muntar una escola per a infants amb discapacitat amb un mínim

de 10 nens. Van trobar infants, Reque-
na va tramitar les ajudes de les admi-
nistracions i entre tots van començar a
donar resposta a les necessitats de les
persones amb discapacitat intel·lectual,
una tasca gens fàcil. Així, el 1968 neix
l'Associació ASPRONIS amb uns esta-
tuts calcats als d'una entitat semblant
fundada a Badalona i proclamen presi-
dent per unanimitat Güelfo Zola, el pare
d'en Jordi. Al 1969 van començar les
classes a l'escola de la vila per a infants
amb discapacitat –no sense recances i
en un aula a banda- i poc després van
crear un servei de dia per a joves de més
de 15 anys greument afectats.

Durant els setanta, les famílies postula-
ven pels pobles: feien divulgació sobre
la discapacitat intel·lectual i demanaven
col·laboració econòmica. També orga-
nitzaven desfilades de moda i sopars
benèfics. Deu anys més tard, a tocar
dels vuitanta, l'equip tècnic de l'Asso-
ciació veu clar que la detecció i l'esti-
mulació precoç són fonamentals per al
desenvolupament dels infants, i posa en

marxa el servei. I d'aquell fer pinya entre
famílies i persones compromeses, l'As-
sociació ASPRONIS va anar creant un
ventall de serveis.

La progressiva professionalització de
l'entitat va donar peu el 1992 a la crea-
ció de dues fundacions: ASPRONIS, per
als serveis assistencials, i EL VILAR, per
als laborals, un tàndem que funcionava
com un sol ens per abastar les necessi-
tats de les persones des del naixement,
al servei d'atenció precoç dels 0 als 6
anys, i fins a la tercera edat.

El passat 2016, gairebé 25 anys des-
prés, es va fer un nou pas amb l'objec-
tiu d'optimitzar recursos i dotar de més
força l'entitat: l'Associació va decidir
dissoldre's i es van fusionar les dues
fundacions en una de sola, ASPRO-
NIS. Els 12 serveis de què avui disposa
–entre diürns, residencials, laborals, de
lleure o d'atenció domiciliària- funcio-
nen com un engranatge que s'acciona
segons les necessitats de suport i del
moment vital de la persona, de manera
individualitzada, i de la família, per a una

atenció integral. També manté i fomenta
el Club Esportiu, un mitjà integrador: els
esportistes entrenen en clubs ordinaris
(vela, hoquei, bàsquet, tennis, pàdel,
etc.), competeixen a nivell nacional i in-
ternacional, i han estat amfitrions dels
Special Olympics de Lloret al 2006 i de
Calella, al 2014.

La trajectòria de la Fundació ASPRONIS
és molt semblant a la d'altres entitats
del sector de la discapacitat intel·lec-
tual a Catalunya que treballen en clau
de qualitat. Actualment, un total de 400
persones de la comarca de la Selva i els
municipis més al nord del Maresme són
usuàries del serveis diàriament. També
una mitjana de 1.600 infants són atesos
cada any en atenció precoç. Per això,
ASPRONIS és una de les empreses de
la zona amb major nombre de treballa-
dors, més de 330. Un terç de la plantilla
té discapacitat intel·lectual i fa feines de
manipulats, envasats, jardineria, senya-
lització viària, etc. En els darrers anys,
la Fundació també ha inserit més d'un
centenar de persones amb discapacitat

en empreses de les rodalies amb suport al lloc de treball. ASPRONIS acompanya les persones amb discapacitat en les seves vides i contribueix a fer realitat els seus projectes o anhels, d'acord amb els seus gustos i desitjos: aquesta és la missió de l'entitat. Per això la persona és protagonista activa de les seves pròpies decisions. L'entitat facilita els suports que calgui per millorar la qualitat de vida de la persona i aconseguir els seus propòsits vitals segons el moment i en tots els àmbits (a casa, a la feina, en el lleure o les vacances, etc.), de manera integradora. El llegat d'aquelles famílies i col·laboradors que van gestar ASPRONIS ha estat el que tots els pares volen per als seus fills: un futur per fer la seva pròpia vida. En els darrers anys, amb continuïtat de fort compromís amb les persones i el territori, l'entitat ha eixamplat aquesta visió a d'altres col·lectius en risc d'exclusió amb la voluntat que ningú quedi al marge de la societat.

Com ens els inicis, la col·laboració de la ciutadania és imprescindible actualment per al funcionament d'entitats com la Fundació ASPRONIS. El voluntariat juga un paper cabdal a l'hora de realitzar activitats de lleure o esport, per exemple, per a les quals difícilment es troba ajut d'ençà de la desaparició de les obres socials de les caixes d'estalvi. Però el voluntariat és sobretot una oportunitat, un mitjà d'integració en si mateix: persones que inverteixen el seu temps i les seves ganes en l'acompanyament de persones amb discapacitat, en fer que formin part de la societat de manera efectiva. D'altra banda, la base social d'ASPRONIS també aporta ajut en forma de donacions econòmiques o materials. Tanmateix, les causes socials avui dia són molt nombroses i en els darrers anys el nombre de socis i d'aportacions a l'entitat ha minvat considerablement. D'altra banda, l'aposta de les empreses per la responsabilitat social és en molts casos notable però encara cal obrir moltes vies de col·laboració al territori.

La manca de recursos humans i financers, en definitiva, suposa una amenaça constant per a la continuïtat de programes i serveis. La Fundació ASPRONIS necessita tant com fa 50 anys que particulars i empreses creguin en la igualtat de drets per a tothom i col·laborin a aconseguir una societat més justa, amb més oportunitats de feina, més inclusió i desenvolupament personal del col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual. ■

SIMÈTRIC

marcs a mida

C. Vall de Venècia, 40
LLORET DE MAR

Tel. **972 37 00 87**
simetriclloret@hotmail.com